

Funktionsrätt Göteborg – funktionsrättspolitiskt arbete i september

Nedan följer en sammanställning av de funktionsrättspolitiska frågor vi bevakar just nu.

Slutligt förslag till nytt program för full delaktighet behandlas i kommunstyrelsen 30 september

Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026 har tidigare under året varit ute på remiss och nu har stadsledningskontoret bearbetat remissvaren och tagit fram ett slutgiltigt förslag till program.

Frågan ska behandlas av kommunstyrelsen den 30 september. [Här kan du läsa möteshandlingarna som är underlag till kommunstyrelsens beslut.](#)

Läsguide: Förslaget till program ligger allra sist i dokumentet, på sid 298. Innan dess ligger samtliga remissvar.

Rådens och rörelsens svar finns på sid 270-297. Remissvar har kommit in från GRF, Afasiföreningen, Autism och Aspergerföreningen Distrikt Göteborg, HBTQ-rådet och Funktionsrätt Göteborg.

I stadsledningskontorets inledande tjänsteutlåtande är bedömningen av remissvaren på sid 7-18 särskilt intressant att ta del av.

32 remissvar har inkommit och av dessa tillstyrker 30, 2 lämnar positiva yttranden och ingen avstyrker förslaget till program.

Programmet består av tio rättighetsområden med tillhörande mål och strategier:

1. Rätten till ett självständigt liv

Mål: Personer med funktionsnedsättning kan leva ett självständigt liv på lika villkor som andra.

2. Rätten till information och kommunikation

Mål: Personer med funktionsnedsättning får information och kommunicerar med staden på lika villkor som andra.

3. Rätten till demokratisk delaktighet

Mål: Personer med funktionsnedsättning kan utöva sina demokratiska rättigheter, är delaktiga och har inflytande på lika villkor som andra.

4. Rätten till ett tryggt liv

Mål: Personer med funktionsnedsättning lever ett tryggt liv på lika villkor som andra.

5. Rätten till bästa möjliga hälsa

Mål: Personer med funktionsnedsättning har möjlighet att uppnå bästa möjliga hälsa på lika villkor som andra.

6. Rätten till utbildning

Mål: Personer med funktionsnedsättning har möjlighet att nå utbildningsmålen på lika villkor som andra.

7. Rätten till arbete och sysselsättning

Mål: Personer med funktionsnedsättning har arbete eller meningsfull sysselsättning.

8. Rätten till fungerande bostad

Mål: Personer med funktionsnedsättning har en fungerande bostad på lika villkor som andra.

9. Rätten att kunna förflytta sig i och använda Göteborgs inne- och utemiljöer

Mål: Personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig i och använda alla stadens inne- och utemiljöer på lika villkor som andra.

10. Rätten till meningsfull fritid

Mål: Personer med funktionsnedsättning kan utforma sin fritid på lika villkor som andra.

Framtagandet av förslaget till nytt program för full delaktighet kan användas som gott exempel på hur stadens förvaltningar kan nära samråda med och aktivt involvera funktionsrättsrörelsen i frågor som berör personer med

funktionsnedsättning. Ansvarig tjänsteperson på stadsledningskontoret har verkligen lyckats med detta och det avspeglas tydligt i programmets utformning.

En referensgrupp från Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor har varit aktivt involverad i hela processen från utvärdering av det tidigare programmet, i revideringsarbetet och sedan har rörelsen kommit till tals också i remissförfarandet. Funktionsrättsrörelsen har blivit lyssnad på och våra synpunkter har tagits om hand och påverkat utformningen av programmet. Precis så som det är tänkt att fungera.

En väl genomförd process av detta slag är ovanligt att uppleva i kontakten med Göteborgs Stad som representant för funktionsrättsrörelsen. Detta goda exempel bör synliggöras.

Slutförslaget är också ett tydligt rättighetsbaserat styrdokument som förtydligar de skyldigheter Göteborgs Stad har att efterleva och genomföra funktionsrättskonventionen och det nationella funktionshinderpolitiska målet.

Nu får vi hoppas att politiken också antar programmet i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Skam vore det annars.

Och sedan följer förstås det viktigaste, att genomföra och följa programmet. Det är samtliga nämnders och styrelsers ansvar att gå från ord till handling. Vi vill absolut inte se ännu ett fint papper som bara består av tomma ord.

Det duger inte att fastställa vackra mål på en övergripande nivå och sedan fortsätta att fatta politiska beslut som går i motsatt riktning. Nu vill vi se en budget som tar sikte på att arbeta utifrån programmets strategier.

Kommunstyrelsen fattar beslut om reglementen för de nya nämnderna

Från den 1 januari 2021 ersätts de tio stadsdelsnämnderna och social resursnämnd av sex nya nämnder:

- Göteborgs Stads nämnd för funktionsstöd
- Göteborgs Stads äldre samt vård- och omsorgsnämnd
- Göteborgs Stads socialnämnd Centrum
- Göteborgs Stads socialnämnd Hisingen
- Göteborgs Stads socialnämnd Nordost
- Göteborgs stads socialnämnd Sydväst

På kommunstyrelsens möte den 30 september ska reglementen fastställas för dessa nämnder. Eftersom samtliga nämnder kommer att ansvara för områden som på många sätt berör oss inom funktionsrättsrörelsen och våra rättigheter så är det bra att vi känner till ramarna för dessa nämnders uppdrag.

Det är fortfarande mycket som är oklart med den nya organisationen, så de reglementen som antas nu kommer att behöva korrigeras längre fram när alla delar i omorganisationen är klara.

Om funktionsrättsrörelsen har synpunkter på dessa reglementen är det viktigt att framföra dessa. Det är fortfarande otydligt om nämnden för funktionsstöd enbart strikt ska ansvara för SoL- och LSS-frågor eller om den ska ha ett mer övergripande ansvar för det samlade arbetet med funktionsrättsfrågor.

Stadsledningskontoret fick den 5 februari 2020 ett uppdrag från kommunstyrelsen att komma med förslag kring hur stadens samlade arbete kring funktionsrättsfrågor kan samlas i nämnden. Här behöver funktionsrättsrörelsen tycka till om vad vi anser är den bästa organiseringen och stadsledningskontoret måste naturligtvis samråda med oss kring denna fråga. Än så länge har detta inte skett.

Nedan följer länkar till föreslagna reglementen som ska behandlas av kommunstyrelsen den 30 september. Det finns också ett förslag till ändringar i kapitel 1 och 3 i samtliga reglementen, specifikt för att tydliggöra nämndernas ansvar för råd och dialoger inom sitt ansvarsområde. Även länken till dessa handlingar följer nedan.

[Reglemente för Göteborgs Stads nämnd för funktionsstöd](#)

[Reglemente för Göteborgs Stads äldre samt vård- och omsorgsnämnd](#)

[Reglementen för Göteborgs Stads socialnämnder; Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst](#)

[Justering av gemensamma kapitel 1 och 3 i reglementen för stadens nämnder](#)

Göteborgs Stads skyldighet att nära samråda med och aktivt involvera funktionsrättsorganisationer i frågor som berör personer med funktionsnedsättning

I GRF, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, har ett arbete inletts, på initiativ från Funktionsrätt Göteborg, med att på djupet se över frågan om samråd mellan Göteborgs Stad och funktionsrättsrörelsen.

Vi anser att staden behöver utvärdera och utreda frågan om samråd och inleda ett utvecklingsarbete. Funktionsrättsrörelsen ser tydligt att samråd mellan staden som skyldighetsbärare och rörelsen som röstbärare och rättighetsbärare kring viktiga funktionshinderfrågor ofta helt saknas. Vi ser också att flera samråd som finns fungerar rätt dåligt.

På GRF:s möte den 5 oktober kommer funktionsrättsrörelsen att presentera ett diskussionsunderlag som tagits fram av en arbetsgrupp och lägga fram ett förslag om att stadsledningskontoret får i uppdrag att utvärdera och utreda frågan om samråd mellan staden och funktionsrättsrörelsen och förhoppningsvis komma med förslag på utvecklings- och förbättringsåtgärder.

Funktionsrättsrörelsens krav om att staden ska ”nära samråda med och aktivt involvera” funktionsrättsorganisationer i frågor som berör personer med funktionsnedsättning har sin grund i [funktionsrättskonventionen](#). I artikel 4.3 står:

”I utformning och genomförande av lagstiftning och riktlinjer för att genomföra denna konvention och i andra beslutsfattande processer angående frågor som berör personer med funktionsnedsättning ska konventionsstaterna nära samråda med och aktivt involvera personer med funktionsnedsättning, däribland barn med funktionsnedsättning, genom de organisationer som företräder dem.”

Denna formulering i funktionsrättskonventionen har en central och viktig betydelse och betonas starkt av FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I Allmän kommentar nr 7 som nyligen översatts till svenska fördjupar kommittén sin förståelse av artikel 4.3 i detalj. [Allmän kommentar nr 7 om deltagande för personer med funktionsnedsättning, inbegripet barn med funktionsnedsättning, genom deras representativa organisationer, i implementeringen och övervakningen av konventionen.](#)

I inledningen kan man läsa:

”4. Ofta hålls inget samråd med personer med funktionsnedsättning när beslut fattas i frågor som rör eller påverkar deras liv. I stället fortsätter beslut att fattas på deras vägnar. Under de senaste årtiondena har vikten av samråd med personer med funktionsnedsättning erkänts tack vare den framväxande funktionshindersrörelsen som kräver erkännande av sina mänskliga rättigheter och sin roll i fastställandet av rättigheterna. Mottot ”inget om oss utan oss” är ett uttryck för filosofin och historien inom funktionshindersrörelsen, som bygger på principen om meningsfull delaktighet.”

När funktionsrättsrörelsen nu ställer krav på Göteborgs Stad som skyldighetsbärare att efterleva och följa funktionsrättskonventionen i alla dess delar behöver vi från vårt håll också arbeta aktivt med organisering och mobilisering. Detta för att på bästa möjliga sätt kunna bevaka och kräva våra rättigheter och möta upp staden i de samråd som vi kräver att staden ska genomföra.

Vi behöver också formulera vilka förutsättningar som krävs för att vi som rättighetsbärare ska ha reell möjlighet till nära samråd och aktiv involvering med den kommunala politiken och förvaltningen.

Göteborgs Stads omfattande försämringar av färdtjänsten

På möte den 7 september med Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor togs frågan om försämringar av färdtjänsten upp. [Rådet ställde sig bakom en skrivelse från flera funktionsrättsföreningar.](#)

Utdrag ur protokollet:

§ 63 Färdtjänst

Alireza G Alipour säger att trafiknämndens planerade beslut under höst/vår som rör färdtjänst innebär stora begränsningar för brukare. Med bland annat kraftigt höjda avgifter och borttagande av månadskort begränsas den enskildes möjligheter att resa. Ett enigt färdtjänstråd har avvisat förslagen och krävt en konsekvensanalys med helhetssyn. I en skrivelse till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige samt trafiknämnden från göteborgsföreningarna har DHR Ung, DHR, Synskadades förening samt Unga med synnedsättning protesterat mot genomförda och planerade nedskärningar i färdtjänsten. Skrivelsen har vidarebefordrats av Alireza till rådet inför dagens sammanträde.

Pia Emanuelsson pekar på att kommunstyrelsen snart har att fatta beslut om stadens program för full delaktighet som bygger på funktionsrättskonventionen. Det är då oacceptabelt att samtidigt försämra de konkreta villkoren för personer med funktionsnedsättning genom att fatta beslut om försämrade villkor i färdtjänsten.

Beslut

Rådet ställer sig bakom föreningarnas skrivelse.

Rådet ger arbetsutskottet i uppdrag att bjuda in trafiknämndens presidium och ansvarigt kommunalråd för dialog.

Rådets politiskt valda ledamöter deltar inte i beslutet.

Det har smugit sig in lite felaktiga namn i protokollet. De korrekta namnen på föreningarna som står bakom skrivelsen är Unga rörelsehindrade Göteborgsklubben, DHR Göteborgsavdelningen, SRF Göteborg samt Unga med synnedsättning Göteborg.

Att kunna förflytta sig i staden på lika villkor som andra är en grundläggande jämlikhetsfråga, det är en förutsättning för att kunna uppnå full delaktighet i samhället. I förslaget till Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning är ett av målen att ”personer med funktionsnedsättning kan förflytta sig i och använda alla stadens inne- och utemiljöer på lika villkor som andra”. För att uppnå detta mål behöver färdtjänsten utvecklas, inte nedmonteras.